

**Centraal Bureau
voor de Statistiek**

Microdata Services

Documentatie
Overzicht van alle postcodes met bijbehorende
stedelijkheidscategorie en
omgevingsadressendichtheid
(PC4stedoad)

Bronvermelding

Publicatie van uitkomsten geschiedt door de onderzoeksinstituting of de opdrachtgever op eigen titel. Verwijzing naar het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) betreft uitsluitend het gebruik van de niet-openbare microdata. Deze microdata zijn onder [bepaalde voorwaarden](#) voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie microdata@cbs.nl. Dat wordt als volgt geformuleerd:

“Resultaten [gedeeltelijk] gebaseerd op eigen berekeningen [*naam onderzoeksinstituting, c.q. opdrachtgever*] op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek betreffende *Overzicht van alle postcodes met bijbehorende stedelijkheidscategorie en omgevingsadressendichtheid*.”

Engelse versie

“Results based on calculations by [*name of research institution or commissioning party*] using non-public microdata from Statistics Netherlands.”

Under [certain conditions](#), these microdata are accessible for statistical and scientific research. For further information: microdata@cbs.nl.

Beschikbare bestand(en):

De bestanden zijn beschikbaar over de perioden 2000 t/m 2024.

In de [Versiegeschiedenis](#) ziet u een overzicht van de beschikbare bestanden.

De gebruiker dient rekening te houden met het volgende:

- De postcodecijfers zijn afkomstig van Cendris derhalve kan op dit niveau geen output worden aangeboden op postcodecijfersniveau, ook niet als tussenresultaten waar niet over wordt gepubliceerd.
  - Vooraf dient toestemming voor gebruik verleend te zijn.
  - Voor de persoonskenmerken en/of achtergronden dient u de beschikbare GBA-bestanden te raadplegen. Deze staan bij [Zelf onderzoek doen](#) in de catalogus onder het thema [Bevolking](#). Voor het aanvragen van deze bestanden geldt de gebruikelijke procedure.
  - Zie [Onderzoeksomschrijvingen](#) voor meer informatie over alle onderzoeken.
-

Inhoudsopgave

Bronvermelding	2
Beschikbare bestand(en):	3
1. Inleiding	5
2. Toelichting op de inhoud van de bestanden	6
Onderwerp microdatabestand(en)	6
Beschrijving	6
Beschrijving van de populatie	6
Methodologie	6
Procesverloop.....	6
3. Bestandsopbouw en toelichting	7
Bestandsopbouw	7
Toelichting op de variabelen	8
pc4.....	8
sted	8
oad.....	8
Versiegeschiedenis	9

1. Inleiding

Het team Microdata Services van het CBS stelt, onder [bepaalde voorwaarden](#), niet-openbare microdata (geanonimiseerde data op persoons-, bedrijfs- en adresniveau) toegankelijk voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek. Dit rapport beschrijft de inhoud en structuur van “*Overzicht van alle postcodes met bijbehorende stedelijkheidscategorie en omgevingsadressendichtheid*”.

Hoofdstuk 2 beschrijft in het algemeen de microdatabestanden zoals populatieafbakening, methodologische bijzonderheden, kwaliteit en herkomst van de gegevens.

In hoofdstuk 3 wordt de bestandsindeling gegeven en worden voor de categoriale variabelen alle mogelijke scores en hun betekenis opgesomd.

2. Toelichting op de inhoud van de bestanden

Onderwerp microdatabestand(en)

Beschrijving

Het bestand bevat alle postcodes (4 cijfers) met bijbehorende stedelijkheidscategorie en omgevingsadressendichtheid per 1 januari in een bepaald jaar.

Beschrijving van de populatie

Alle 4-cijferige postcodegebieden van Nederland.

Methodologie

Bij de toedeling van OAD en stedelijkheid per PC4 zijn alle adressen van de PC4 meegewogen. Het maakt daarbij niet uit of een postcode in 2 of meer gemeenten voorkomt.

Procesverloop

Bron: Met ingang van 2015 de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. De inhoud van deze tabellen kan vrij verspreid worden. Voor de jaren 2014 en eerder is Cendris de bron. Deze tabellen van 2014 en eerder zijn uitsluitend beschikbaar voor intern gebruik.

3. Bestandsopbouw en toelichting

Bestandsopbouw

Onderstaand volgt een overzicht van alle variabelen.

VolgNr	Naam	Formaat
1	pc4	A4
2	sted	A1
3	oad	A6

Toelichting op de variabelen

In deze paragraaf wordt informatie over de variabelen gegeven.

pc4

Vier cijfers van de postcode

Definitie

Code (combinatie van vier cijfers en twee letters) die verwijst naar wijk, straat en huizengroep.

Toelichting bij de definitie

De door Cendris (dochter van postbedrijf) vastgestelde postcode. In deze variabele zijn alleen de viercijferige postcodes opgenomen.

sted

Klasse stedelijkheid

Definitie

Een maatstaf voor de concentratie van menselijke activiteiten gebaseerd op de gemiddelde omgevingsadressendichtheid (oad).

Toelichting bij de definitie

De indeling van gemeenten naar stedelijkheid is gebaseerd op de omgevingsadressendichtheid van de gemeente. De vijf stedelijkheidsklassen zijn gebaseerd op klassegrenzen van 2500, 1500, 1000 en 500 adressen per km².

De volgende klassen worden onderscheiden:

- 1- Zeer sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 2500 of meer);
- 2- Sterk stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1500 tot 2500);
- 3- Matig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 1000 tot 1500);
- 4- Weinig stedelijk (omgevingsadressendichtheid van 500 tot 1000);
- 5- Niet stedelijk (omgevingsadressendichtheid van minder dan 500).

oad

Aantal omgevingsadressen

Definitie

Een maatstaf voor stedelijkheid

Toelichting bij de definitie

De omgevingsadressendichtheid (OAD) is het gemiddeld aantal adressen per km² dat een adres binnen zijn omgeving heeft.

Versiegeschiedenis

<i>Bestandsnaam</i>	<i>Reden</i>
140602 PC4_OAD_STED 2000V1 t/m 2012V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED 2013 t/m 2016V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED2017 t/m 2020V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED2021V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED2022V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED2023V1	Eerste plaatsing
PC4_OAD_STED2024V1	Eerste plaatsing